

Gemeente Achtkarspelen
De heer G.J. Klont
Postbus 2
9285 ZV BUITENPOST

Leeuwarden, 8 november 2011
Bijlage(n): 1

Ons kenmerk: WFN1115288
Tel: 058-292 2836 / J.P. van der Kloet

Beleidsontwikkeling en realisatie
Uw kenmerk: -

Onderwerp:
Wateradvies Tsjerkebuorren 40 te Twijzel.

Geachte heer Klont,

Op 12 oktober 2011 ontvingen wij uw aanvraag voor een watertoets voor de Tsjerkebuorren 40 te Twijzel. Het plan bestaat uit het wijzigen van het gebruik van de bebouwing en de aanleg van een parkeervoorziening. Uit de digitale watertoets is gebleken dat voor dit plan de normale procedure moet worden doorlopen. Redenen hiervoor zijn dat langs het plangebied een hoofdwaterring van Wetterskip Fryslân ligt, dat een bestaande sloot wordt gedempt en dat het verhard oppervlak toeneemt met meer dan 200m². In de normale procedure wordt door Wetterskip Fryslân een wateradvies opgesteld waarin wordt ingegaan op de specifieke punten van het betreffende plan. Deze brief vormt het wateradvies voor het hierboven genoemde plan.

Toename verhard oppervlak

In de bestaande situatie, waarin het terrein onverhard is, wordt het hemelwater vertraagd afgevoerd. In de toekomstige situatie wordt een deel van het plangebied verhard. Bij een toename van verhard oppervlak¹ wordt neerslag versneld afgevoerd. Om ervoor te zorgen dat de versnelde afvoer in de toekomst niet tot overlast leidt, hanteert Wetterskip Fryslân het uitgangspunt dat een toename van verhard oppervlak gecompenseerd moet worden door waterberging aan te leggen. De toename van verhard oppervlak dient gecompenseerd te worden door 10% van de toename van verhard oppervlak als nieuw oppervlaktewater aan te leggen. De kosten van de compensatie zijn voor de initiatiefnemer van het plan. De compensatie dient gerealiseerd te worden binnen hetzelfde peilgebied. Het dempen van watergangen moet voor 100% worden gecompenseerd.

U geeft aan dat het verhard oppervlak toeneemt met circa 450m². Ter compensatie moet 45m² aan nieuw oppervlaktewater worden aangelegd. Daarnaast is een bestaande sloot gedempt, het gaat om een wateroppervlak van circa 75m². Het dempen van watergangen mag alleen als daarvoor een vergunning is aangevraagd en wanneer dit voor 100% wordt gecompenseerd. In totaal moet 120m² nieuw oppervlaktewater worden gerealiseerd. Wij adviseren dit te realiseren door de sloot aan de zuidkant van het perceel over een lengte van 120 meter met 1,0m te verbreden (zie kaart in bijlage).

¹ Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.

Voor vragen met betrekking tot de compensatie kunt u contact opnemen met de rayonbeheerder van Wetterskip Fryslân, de heer H. Boersma (bereikbaar via telefoonnummer 058 – 292 22 22).

Voor het dempen en verbreden van de sloten is een watervergunning nodig. Meer informatie hierover vindt u onder *Waterwet* in deze brief.

Hoofdwatgang

De watgang aan de noordkant van het perceel is een hoofdwatgang van Wetterskip Fryslân. De hoofdwatgangen hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoer functie. Voor het onderhoud van deze watgangen is aan beide zijden een obstakelvrije zone van 5 meter vanaf de oever noodzakelijk. In dit gebied mag niet worden gebouwd. De aanleg van het parkeerterrein op de aangegeven locatie is geen probleem.

Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren. In geval van dit bouwplan kan het hemelwater afkomstig van verhard oppervlak, onder bij *Waterkwaliteit* genoemde voorwaarden, geloosd worden op het oppervlaktewater.

Waterkwaliteit

Om een goede waterkwaliteit te realiseren moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient gebouwd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Drooglegging² en waterpeilen

Bij het realiseren van bebouwing en het aanleggen van de verharding moet rekening worden gehouden met voldoende drooglegging om bijvoorbeeld opdrijven van verharding te voorkomen. We adviseren voor bebouwing met kruipruimte een drooglegging van 1,10m en voor bebouwing zonder kruipruimte een drooglegging van 0,70m gerekend vanaf de te realiseren bovenkant vloer. Ook voor verharding adviseren wij een drooglegging van 0,70m.

De bouwlocatie ligt in een peilgebied met het boezempeil van -0,52m NAP. De geschatte gemiddelde maaiveldhoogte ligt tussen de +0,65m NAP en de +0,75m NAP. Wij adviseren u om bij het bepalen van de aanleghoogte rekening te houden met de droogleggingsnorm. Omdat het plan bestaat uit het wijzigen van gebruik van bestaande bebouwing en het aanleggen van een parkeervoorziening gaan wij in dit advies niet in op het maatgevend boezempeil.

Waterwet

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden ingediend in het kader van de Waterwet. Onder ingrepen in het watersysteem worden ook het onttrekken van grondwater en het lozen daarvan op het oppervlaktewater verstaan. Op onze website (www.wetterskipfryslan.nl/waterwet) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

² De drooglegging is de afstand tussen waterpeil in de sloot en het maaiveld. Voor woningen wordt voor het maaiveld de bovenkant van de vloer genomen.

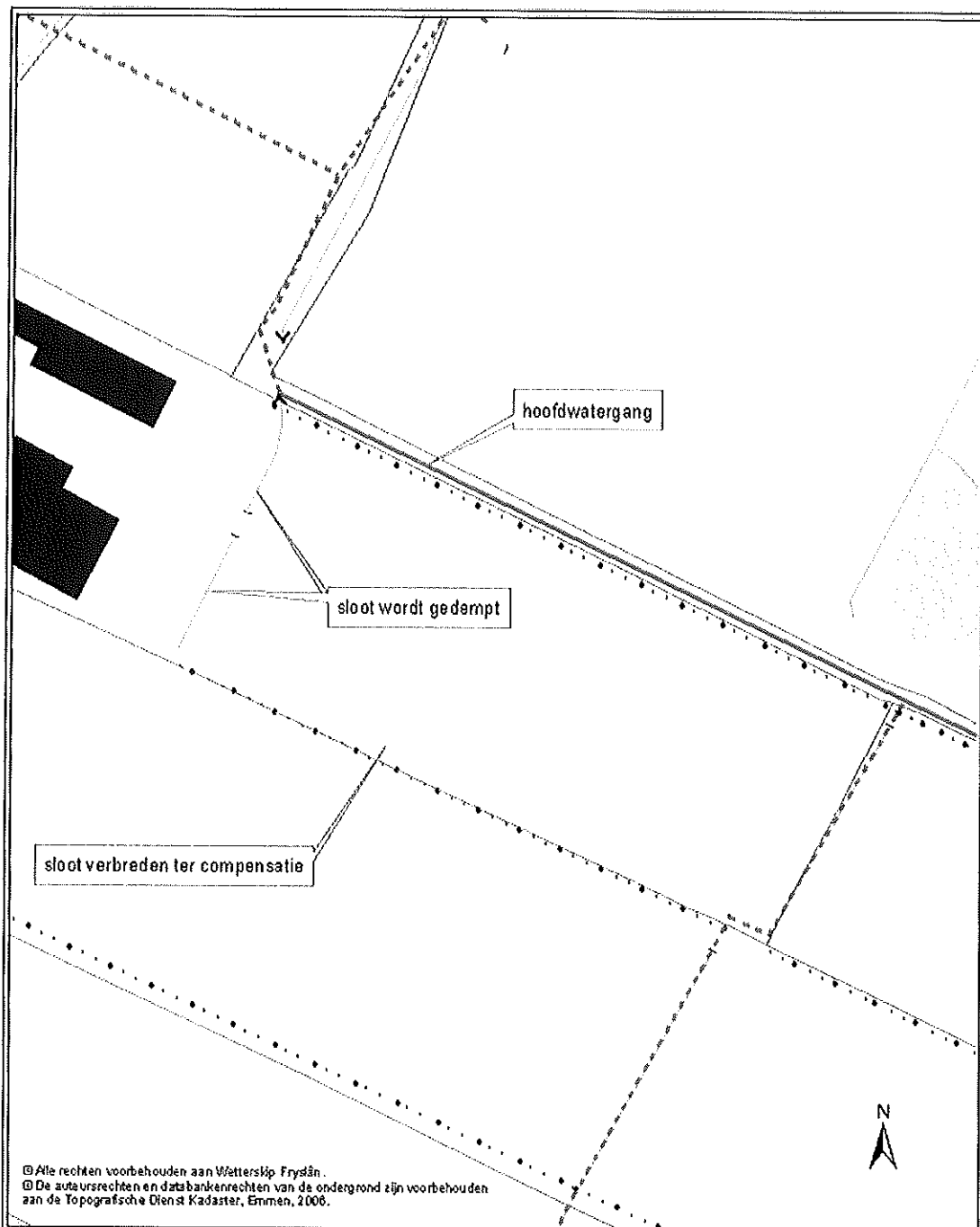
Procesafspraken

Wij gaan er van uit dat de in deze watertoets vermelde adviezen worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming. Wij vragen u om het wateradvies te communiceren met de initiatiefnemer. Wanneer de vermelde adviezen worden opgevolgd zien wij met betrekking tot het voorliggende plan geen waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij dan ook een positief wateradvies. De watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

Mevrouw drs. R. Smit,
manager Cluster Plannen.

	Bijlage 1- Wateradvies Tsjerkebuorren 40 te Twijzel compensatie en hoofdwatergang		 WĳTERSCHIP FRYSLÂN Postbus 86 8900 AA LEEUWARDEN (058) 292 22 22 www.wĳterskipfryslan.nl		
	datum	: 18 oktober 2011		schaal	: 1:1.000
	versie	: 1		blad in bladen	..
	in opdracht van	: J. van der Kloet		tekeningnr.	..
	vervaardigd door	: J. van der Kloet		kaartbladnr.	..
formaat	: A4 staand	geulijgd gezien	..		

<padnaam>

Ecologische beoordeling aanleg parkeerplaats Tsjerkebuorren 40 Twijzel, gemeente Achtkarspelen

Doel	De toetsing aan de vigerende ecologische wet- en regelgeving van de voorgenomen aanleg van een parkeerplaats op een graslandperceel achter <i>Pilat interieurs</i> te Twijzel.
Opdrachtgever	Pilat interieurs Twijzel
Referentie	Greve, M.S.E. 2011. Ecologische beoordeling aanleg parkeerplaats Tsjerkebuorren 40 Twijzel, gemeente Achtkarspelen. A&W-notitie 1717pip.11/MG. Altenburg & Wymenga bv, Feanwâlden.
Projectcode	1717pip.11
Status	Definitief
Datum	28 februari 2011
Projectleider	P. Biezenaar
Autorisatie	Goedgekeurd, R. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming
4. Soortbescherming
5. Conclusies

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Sudervei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
Telefoon: 0511 – 474764
Fax: 0511 – 472740
Email: info@altwym.nl
Website: www.altwym.nl

1. INLEIDING

In verband met de beoogde aanleg van een parkeergelegenheid aan de oostzijde van de bedrijfsgebouwen van *Pilat Interieurs* te Twijzel (gemeente Achtkarspelen), dient een ecologisch onderzoek te worden uitgevoerd in het kader van de daarvoor geldende ecologische wet- en regelgeving. De initiatiefnemer heeft *Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek* opdracht gegeven om deze ecologische beoordeling uit te voeren. De resultaten van het onderzoek en de toetsing van de beoogde herinrichting zijn opgenomen in deze rapportage.

Het doel van dit onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de aanleg en het gebruik van de parkeergelegenheid worden beoordeeld ten aanzien van beschermde gebieden en soorten. Deze beoordeling vindt plaats volgens de Natuurbeschermingswet, de Nota Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel noodzakelijk aanvullend onderzoek.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Ten tweede is op 28 februari 2011 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of kritische soorten. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel noodzakelijk aanvullend onderzoek.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

Huidige situatie

Het plangebied betreft een deel van een graslandperceel dat achter (oostelijk van) de bedrijfsgebouwen van *Pilat Interieurs* aan de Tsjerkebuerrren 40 te Twijzel ligt (foto 1). Het graslandperceel is ca. 150 m lang en ca. 40 m breed en is langs de noord- en zuidzijde begrensd door een houtsingel met vooral Zwarte els. Daarbuiten liggen ondiepe sloten waarin kwelinvloed zichtbaar is. Aan de noord-, oost- en zuidzijde van dit graslandperceel liggen andere graslanden met boomsingels (coulissenlandschap).

De noordelijke helft van het graslandperceel (ca. 150 x 20 m) bestaat vooral uit een regelmatig gemaaide weidevegetatie, in de zuidelijke helft liggen twee heuveltjes. Het beoogde parkeerterrein komt te liggen in het noordwestelijke deel van het graslandperceel, dus dicht bij de huidige parkeergelegenheid. De beoogde parkeerplaats zal een lengte hebben van 40 m (langs de noordelijke elzensingel) en een breedte van ca. 10 m.

Tussen het graslandperceel met de beoogde parkeerplaats en het huidige parkeerterrein ligt een sloot (foto 2 en 3). Op het moment van het veldbezoek bevatte deze nauwelijks water. Tussen deze sloot en het huidige parkeerterrein staan enkele jonge beukenbomen.

Inrichtingsplan

De plannen bestaan uit de aanleg van een parkeervoorziening met een totaaloppervlak van 400 m². Het deel van de sloot tussen de huidige en de beoogde parkeerplaats wordt gedempt en de drie jonge beukenbomen langs dat slootdeel worden verplaatst (foto 2). Er vinden geen werkzaamheden plaats aan overige sloten en de boomsingels blijven behouden. Naast de beoogde parkeerplaats wordt een dobbe gegraven.

Foto 1.

Het deel van het graslandperceel (met de noordelijke boomsingel daarlangs) waarin de beoogde parkeerplaats wordt aangelegd (foto: A&W).

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

Natuurbeschermingswet

Het onderzoeksgebied ligt niet binnen een gebied dat beschermd is volgens de Natuurbeschermingswet (Natura 2000-gebied, figuur 1). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Lauwersmeer' dat op ongeveer 10 km afstand van het plangebied ligt (www.rijksoverheid.nl). Dit Natura 2000-gebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied.

Vanwege de relatief grote afstand tot het plangebied, het gebruik van het tussenliggende gebied en de beperkte aard en omvang van de ingreep, kan worden aangenomen dat dit Natura 2000-gebied en de aangewezen natuurwaarden buiten de invloedssfeer van de beoogde ingreep liggen. Het is evenmin te verwachten dat vogelsoorten die voor het Lauwersmeer zijn aangewezen, gebruik maken van de omgeving van Twijzel, doordat deze omgeving voor dergelijke soorten ongeschikt is.

Omdat de beoogde herinrichting geen (significant) negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, veroorzaakt deze herinrichting geen conflict met de Natuurbeschermingswet.

Ecologische Hoofdstructuur

Het onderzoeksgebied maakt geen deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS, www.fryslan.nl). Het dichtstbijzijnde PEHS-gebied betreft het natuurgebied Twijzelermieden (Staatsbosbeheer) dat op ruim 450 m ten zuidoosten van het plangebied ligt.

De Twijzelermieden maken deel uit van de Mieden, een gebied op de overgang tussen de uitlopers van het Drents Plateau en een zone van laagveenmoeras. Vanwege deze overgang is sprake van een bijzondere hydrologische situatie die tot uiting komt in de aanwezigheid van botanisch zeer waardevolle gebieden.

Vanwege de relatief grote afstand tot het plangebied, het gebruik van het tussenliggende gebied en de beperkte aard en omvang van de ingreep worden geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van dit PEHS-gebied verwacht. Om deze reden veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de regelgeving omtrent PEHS-gebieden.

Overige vormen van gebiedsbescherming

Behalve de hierboven beschreven wet- en regelgeving kunnen gebieden ook worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden via andere regelgeving, bijvoorbeeld het Streekplan. Op ongeveer 500 m ten oosten van het plangebied ligt het Nationaal Landschap Noordelijke Wouden. Nationale Landschappen genieten geen wettelijke bescherming en de beoogde herinrichting veroorzaakt geen negatieve invloed op dit landschap. Er liggen geen gebieden in de omgeving van het plangebied die door de provincie zijn aangewezen als Ganzenfoerageergebied en/of Gebied van openheid en rust (weidevogelgebied). Om deze redenen veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met overige vormen van gebiedsbescherming.

Perceel maakt onderdeel uit van n. 116 AF 168

4. Soortbescherming en beoordeling

Algemeen

Gezien de aanwezige biotopen (grasland, oppervlaktewater en opgaande begroeiing) binnen het plangebied en de ligging van het plangebied net buiten de bebouwde kom van Twijzel, moet mogelijk rekening worden gehouden met enkele soorten die wettelijk beschermd zijn. Deze behoren tot de volgende groepen:

- Planten
- Vissen
- Amfibieën
- Vogels
- Vleermuizen
- Overige zoogdiersoorten

Het deel van de sloot dat in het kader van het herinrichtingsplan wordt gedempt, valt in de zomer droog. Daardoor ontbreken daar belangrijke ecologische randvoorwaarden voor beschermde libellen en waardplanten voor beschermde dagvlinders. Ook volgens de verspreidingsgegevens worden in en nabij het plangebied geen wettelijk beschermde ongewervelde diersoorten verwacht (Koese *et al.* 2008, De Bruyne 2004, Kalkman 2004, Peeters *et al.* 2004, Timmermans *et al.* 2004, Bos *et al.* 2006, EIS-Nederland *et al.* 2007, Bouwman *et al.* 2008).

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de nabije omgeving van het plangebied geen reptielen voor. Het veldbezoek wees uit dat het plangebied voor dergelijke soorten ongeschikt is, waardoor er geen reptielen nabij het plangebied worden verwacht.

Om deze redenen veroorzaken de plannen ten aanzien van ongewervelde diersoorten en reptielen geen conflict met de Flora- en faunawet. De beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet op voorhand kan worden uitgesloten, worden hieronder per soortgroep beschreven.

Planten

In de omgeving van het plangebied zijn beschermde plantensoorten en/of soorten van de Rode Lijst van bedreigde soorten in Nederland aangetroffen (Bijkerk & Brongers 2006). Deze zijn de middelzwaar beschermde soorten Wilde marjolein (Buitenpost), Spaanse ruit (Hamstermieden), Wilde gagel (Hamstermieden) en Waterdrieblad (Hamstermieden). Beide laatste soorten zijn tevens als 'kwetsbaar' opgenomen in de Rode Lijst. In de Twijzelermieden en de Hamstermieden komt eveneens de licht beschermde Dotterbloem voor.

Het plangebied is door het huidige beheer ongeschikt voor de genoemde soorten en deze en andere beschermde plantensoorten worden hier niet verwacht. Om deze reden veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten.

Vissen

In de omgeving van het plangebied is de aanwezigheid bekend van Kleine modderkruiper (website RAVON). Het is mogelijk dat deze soort ook wordt aangetroffen in de sloten rond het graslandperceel waarin het plangebied ligt. Het slootdeel dat volgens het herinrichtingsplan wordt gedempt (foto 2 en 3), is ongeschikt voor vissen, omdat het 's zomers droogvalt en 's winters tot in de bodem bevriest. Daarom worden daar geen (beschermde) vissoorten verwacht. De beoogde herinrichting heeft geen invloed op de overige sloten in de omgeving. Om deze redenen veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen.

Foto 2.

Twee van de drie beukenboompjes die worden verplaatst. Daarachter ligt de locatie voor de beoogde parkeerplaats, met rechts een hoop met tuinafval. Direct achter de beuken ligt het deel van de sloot dat wordt gedempt (foto: A&W).

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied komen de licht beschermde amfibieënsoorten Kleine watersalamander, Gewone pad, Bruine kikker, Meerkikker en Bastaardkikker voor (Creemers & Van Delft 2009).

Door de aanleg van de parkeergelegenheid en het dempen van (een deel van) de sloot zal waarschijnlijk een deel van het leefgebied van deze amfibieënsoorten verloren gaan. In de omgeving van het plangebied is echter ruim voldoende alternatief leefgebied aanwezig. Ten aanzien van licht beschermde soorten geldt bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Om deze redenen veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde amfibieënsoorten.

Foto 3.

De droogvallende sloot tussen de huidige en de beoogde parkeerplaats (foto: A&W).

Behalve de genoemde licht beschermde amfibieënsoorten, zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de zwaar beschermde Heikikker (Creemers & Van Delft 2009). Deze soort is onder andere waargenomen in de Twijzelermieden (www.waarneming.nl). Ook volgens Bijkerk & Brongers (2006) komt in de Mieden de zwaar beschermde Heikikker voor. Andere zwaar beschermde amfibieënsoorten komen niet voor in de omgeving van het plangebied.

De Heikikker heeft een voorkeur voor plaatsen met een hoge grondwaterstand en komt voor in veenweidegebieden, in verlandingszones van grotere wateren, in natte heidegebieden en in (Elzen)broekbossen (Nöllert & Nöllert 2001). De verspreiding komt vaak overeen met plaatsen

waar veenvorming optreedt (Bergmans & Zuiderwijk 1986). Een belangrijke voorwaarde voor de Heikikker is de aanwezigheid van geschikte voortplantingspoelen in de nabijheid van geschikt overwinteringsbiotoop. Door de afwezigheid van dergelijke ecologische randvoorwaarden, kan de aanwezigheid van de Heikikker in het plangebied worden uitgesloten.

Op basis van het bovenstaande kan worden geconcludeerd, de beoogde herinrichting geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieën.

Vogels

De Flora- en faunawet beschermt nestplaatsen van vogels die in gebruik zijn. In de opgaande begroeiing nabij de beoogde parkeerplaats kunnen vogels tot broeden komen. Ook de relatief oude hoop van takken en tuinafval naast het plangebied (foto 2) kan broedgelegenheid bieden. Omdat het plangebied binnen de invloedssfeer ligt van verscheidene verstoringsbronnen (zoals door het gebruik van de bebouwing en de huidige parkeerplaats), zal het alleen gaan om algemene en voor verstoring minder gevoelige soorten, zoals Merel, Roodborst, Heggenmus, Winterkoning, etc. Door de besloten ligging van het plangebied is hier geen sprake van geschikt weidevogelgebied.

Broedvogels

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Eventueel kunnen de werkzaamheden vóór aanvang van het broedseizoen worden gestart, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door deze werkzaamheden worden verstoord, dan is er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de werkzaamheden worden gestaakt tot na de broedperiode van de betreffende vogelsoorten. Dit kan worden voorkomen door geen geschikte plaatsen voor nesten te creëren tijdens de werkzaamheden. Zo dienen in het broedseizoen zandhopen en/of snoeihout tijdig te worden verwijderd of afgedekt.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten, die indicatief is en niet uitputtend.

Het veldbezoek wees uit dat nabij de beoogde parkeerplaats geen nesten aanwezig waren die van belang zouden kunnen zijn voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Om die reden zal de beoogde herinrichting geen conflict veroorzaken met de Flora- en faunawet ten aanzien van dergelijke nestplaatsen.

Samenvattend

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen. Hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrictlijn. Voor deze soorten geldt sinds 26 augustus 2009, dat een ontheffing op basis van het wettelijke belang 'Ruimtelijke ontwikkeling' niet meer wordt verleend. Bij mogelijke conflicten met de Flora- en faunawet moeten daarom zoveel mogelijk maatregelen worden getroffen om negatieve effecten tegen te gaan. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten komen in de volgende paragraaf aan bod.

Volgens de verspreidingsgegevens van vleermuizen (Vos 2007) komen in de omgeving van het plangebied zeven verschillende soorten vleermuizen voor. Deze zijn: Baardvleermuis, Watervleermuis, Meervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger. Op basis van de aanwezige biotopen is het mogelijk dat het plangebied en de omgeving daarvan geschikt zijn voor Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger, die geregeld worden aangetroffen in de omgeving van gebouwen. Watervleermuis en Meervleermuis worden hier niet verwacht, omdat deze soorten vooral voorkomen in waterrijke gebieden. De kans dat de overige soorten in en nabij het plangebied kunnen voorkomen, is klein.

Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder worden deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen worden in Noord Nederland aangetroffen in bomen en gebouwen. Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. De bomen binnen en nabij het plangebied zijn niet geschikt voor vleermuisverblijfplaatsen, omdat er geen geschikte holten in aanwezig zijn. Om deze redenen kan worden uitgesloten dat binnen en nabij het plangebied verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn en door de beoogde herinrichting kunnen worden verstoord. De plannen veroorzaken daardoor geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

Het onderzoeksgebied is in principe geschikt als foerageergebied van een aantal van de bovengenoemde vleermuissoorten, vooral Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. De beoogde ingreep leidt niet tot een wezenlijke verandering wat betreft de mogelijkheden voor foeragerende vleermuizen. De plannen veroorzaken om deze reden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van foerageergebied van vleermuizen.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen gebruik van lijnvormige landschapselementen om zich te oriënteren, zoals bomenrijen en watergangen. De boomsingel langs het plangebied vormt een dergelijke geleidende structuur en kan worden gebruikt als vliegroute van vleermuizen. De plannen veroorzaken geen wijzigingen aan deze boomsingel, waardoor er geen negatieve effecten verwacht worden verwacht op mogelijk aanwezige vliegroutes van vleermuizen. De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen.

Samenvattend

Op grond van het bovenstaande kan worden geconcludeerd, dat door de beoogde herinrichting geen negatieve effecten optreden ten aanzien van vleermuizen. De plannen veroorzaken daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van deze soortgroep.

Overige zoogdiersoorten

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van enkele licht beschermde zoogdiersoorten, de middelzwaar beschermde Steenmarter en de zwaar beschermde soorten Waterspitsmuis en Noordse woelmuis (Vos 2007). Andere middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten (exclusief vleermuizen) worden niet in de omgeving van het plangebied verwacht.

Licht beschermde zoogdiersoorten

Het plangebied maakt waarschijnlijk deel uit van het leefgebied van enkele licht beschermde zoogdiersoorten, zoals Mol, Egel, Bunzing en de (spits)muisensoorten Bosmuis, Veldmuis, Huispitsmuis, en Bosspitsmuis. Door de beoogde ingreep gaat een klein deel van het leefgebied van de betreffende soorten verloren. In de omgeving is echter voldoende alternatief leefgebied voor deze soorten beschikbaar. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om deze redenen veroorzaakt de beoogde ingreep geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Middelzwaar beschermde zoogdiersoorten

Van de middelzwaar beschermde zoogdiersoorten is alleen Steenmarter in de omgeving van het plangebied aangetoond (Vos 2007, www.waarneming.nl). Andere middelzwaar beschermde zoogdiersoorten hier worden niet verwacht, omdat het plangebied niet voldoet aan de habitateisen van de betreffende soorten.

Het is mogelijk dat het plangebied en de directe omgeving daarvan deel uitmaken van het foerageergebied van de Steenmarter. De beoogde parkeergelegenheid beslaat echter een zeer kleine oppervlakte ten opzichte van het totale potentiële foerageergebied in de omgeving. Om deze redenen komt de functionaliteit van het leefgebied van Steenmarter, ondanks de aanleg en het gebruik van de beoogde parkeerplaats, niet in gevaar. De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Steenmarter en overige middelzwaar beschermde zoogdiersoorten.

Zwaar beschermde zoogdiersoorten

Zowel de Waterspitsmuis als de Noordse woelmuis komen in Fryslân voor in (zeer) natte gebieden met een goed ontwikkelde, kruidenrijke vegetatie. Omdat dergelijke omstandigheden in het plangebied ontbreken, is de aanwezigheid van deze soorten in het plangebied uitgesloten. Ook andere zwaar beschermde zoogdiersoorten (met uitzondering van vleermuizen) worden niet verwacht in het plangebied. Om deze redenen veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van zwaar beschermde zoogdiersoorten (exclusief vleermuizen).

Samenvattend

De beoogde ingreep veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusies

De conclusies van de ecologische beoordeling van de beoogde aanleg van een parkeerplaats achter *Pilat interieurs* in Twijzel zijn:

- De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflicten met de wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur en overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming).
- De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet (soortbescherming), mits wordt voldaan aan de voorwaarde dat verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen.

Literatuur

- Bijkerk, W. & M. Brongers 2006. Cultuur, Mens en Natuur in de Mieden. III. Inrichtingsplannen. Zwagermieden, Twijzelermieden, polder Rohel, IJzermieden, Buitenpostermieden, Drogehamstermieden, Surhuizumermieden. A&W-rapport 835. Altenburg & Wymenga bv, Veewouden.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron*, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Creemers, R. & J. van Delft (redactie) 2009. Amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse fauna 9, Stichting RAVON, Nijmegen.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden/ De Vlinderstichting, Wageningen/ Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). –EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Koese, B., E.P. de Boer, J.G.M. Cuppen, J. Schut, J. Tienstra 2008. De gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus* in Zuidoost-Friesland, inhaalslag 2008. EIS Nederland.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004 De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- Provinsje Fryslân 2010. Ontwerp Natuurbeheerplan 2011. Provinsje Fryslân, Ljouwert.
- Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers, H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758). EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Vos, S. (red.) 2007. Zoogdieren in Fryslân, werkatlas verspreiding 1990-2006. Provincie Fryslân, Leeuwarden.

Geraadpleegde internetsites

- www.rijksoverheid.nl
www.zoogdieratlas.nl
www.fryslan.nl
www.waarneming.nl